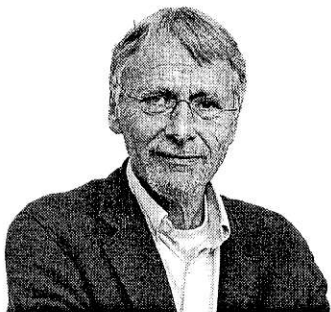

Brieven naar: Redactie Trouw, Wibautstraat 131, 1091 GL Amsterdam | Postbus 859, 1000 AW Amsterdam | fax (020)6680389 | lezers@trouw.nl | www.trouw.nl

De vraag van Willem Breedveld

Hoe te leven met de natuur?

Geen kind dat nooit verrukt naar een fladderende vlinder rent. Schrijft Thomas van Slobbe van de Stichting wAarde in *Trouw* van 5 april.

En in de week daarvoor legde prinses Irene van Lippe Biesterfeld in minstens zulke beeldrijke taal uit waaróm kinderen dat doen. Wij zijn natuur, stelde zij in haar Raiffeisen-lezing. Alles in ons zoekt daarom naar verbinding met de natuur.

Terug naar de natuur dus, luidt de boodschap. Opdat, zegt Van Slobbe, de werkelijkheid weer aansluit bij de dromen, de angsten en verlangens die ieder mens vroeg of laat in zichzelf ontmoet. Want alleen dan is er toekomst voor de mens, de natuur en het milieu in Nederland. Of, zoals de prinses het zegt: zolang wij de natuur als afgescheiden zien, zullen onze problemen zich opstapelen. Er zal dus een verbinding moeten worden gemaakt.

Het is een aloude poging de kloof tussen cultuur en natuur te overbruggen en zo de mens terug te voeren naar het paradijs. Is de verbinding met de eigen natuur en de natuur in haar geheel eenmaal gelegd, dan zullen duurzaamheid en echt leven ons deel zijn. Dan is er gelijkwaardigheid ontstaan tussen 'u en uw werk, tussen u en de wereld', aldus de prinses. Ja, amen, ben ik geneigd te zeggen. Maar hoe zit het dan met de zondeval? Prozaïscher gezegd: waarom neigt de mens er toch vooral ook toe zich voortdurend met de verkeerde zaken te verbinden?

En wat de natuur zelf betreft, de dichter Kloos wist het al: de natuur is mooi, zolang je er maar een glas wijn bij kunt drinken. Dat is meteen ook de reden waarom er aan de Middellandse-Zeekust geen rustige plek meer is te vinden en stiltegebieden stil blijven, omdat gewone burgers

zich daar te pletter vervelen. Trouwens, zijn er überhaupt nog mensen te vinden die in de echte natuur langer dan een dag kunnen overleven?

Kortom, is er een weg terug naar het verloren gewaande paradijs? Van Slobbe denkt van wel en zijn oplossing is eenvoudig: sloop alle bordjes met verboden toegang, zodat een regelvrije natuurbeleving weer tot de mogelijkheden behoort.

En Irene's oplossing is al even eenvoudig: we zullen ons moeten verbinden met het grotere geheel, door 'ons uit te spreken over misstanden, ons in te zetten voor vormen en organisaties waarin we beter met elkaar omgaan en door acties en transacties die anderen sterker en mondig maken, die de aarde laten bloeien.' Ik besef: we kunnen niet zonder de natuur leven, maar ook niet met de natuur. Vandaar mijn vraag: hoe te leven met de natuur?

U kunt uw reactie van maximaal 250 woorden sturen naar Lezers Trouw, Postbus 859, 1000 AW Amsterdam, of naar lezers@trouw.nl. Uiterlijk donderdag 21 april. Alle reacties, ook de e-mails, moeten voorzien zijn van naam én adres.